

توزیع فشار اندازه گیری شده در طول لوله افقی به قطر 50 mm مطابق جدول زیر است. طول تقریبی ناحیه ورودی چقدر است؟ در ناحیه کاملاً توسعه یافته جریان، تنش برشی دیواره را محاسبه کنید.

۵	۴/۵	۴	۳/۵	۳	۲/۵	۲	۱/۵	۱	۰/۵	۰	فاصله از ابتدای لوله، x ($\pm 0.1 \text{ m}$)
۰	۳۶	۷۳	۱۰۹	۱۴۵	۱۸۱	۲۳۶	۲۸۱	۳۵۱	۴۲۷	۵۲۰	فشار، p ($\pm 5 \text{ mm H}_2\text{O}$)

پاسخ:

در ناحیه کاملاً توسعه یافته مقدار افت فشار در واحد طول (گرادیان فشار) ثابت است [رابطه (۵-۷)] با محاسبه افت فشار طبق جدول زیر می توان محلی را که ناحیه کاملاً توسعه یافته شروع می شود، به دست آورد. با در نظر گرفتن خطای اندازه گیری، از نتایج محاسبات در جدول زیر مشاهده می شود که بعد از $l > 3.0 \text{ m}$ ، مقدار گرادیان فشار ثابت و تقریباً برابر $72 \text{ mm H}_2\text{O}$ است و لذا، طول تقریبی ناحیه ورودی $l_e = 3.0 \text{ m}$ است. تنش برشی دیواره در این ناحیه از رابطه (۵-۷) به صورت زیر به دست می آید:

$$\Delta p = \frac{4l}{D} \tau_0 \quad ; \quad \tau_0 = \frac{\Delta p D}{l 4} = \left[\frac{(72 \text{ mm H}_2\text{O})}{(1000 \text{ m/mm})} (9810 \text{ N/m}^3) \right] \frac{(0.05 \text{ m})}{4} \quad ; \quad \tau_0 = 8.83 \text{ Pa}$$

$\Delta p / \Delta l$ ($\text{mm H}_2\text{O}/\text{m}$)	Δp ($\text{mm H}_2\text{O}$)	Δl (m)	p ($\text{mm H}_2\text{O}$)	l (m)
			۵۲۰	۰
-۱۸۶	-۹۳	۰/۵	۴۲۷	۰/۵
-۱۵۲	-۷۶	۰/۵	۳۵۱	۱/۰
-۱۲۶	-۶۳	۰/۵	۲۸۱	۱/۵
-۱۰۴	-۵۲	۰/۵	۲۳۶	۲/۰
-۹۶	-۴۸	۰/۵	۱۸۱	۲/۵
-۸۶	-۴۳	۰/۵	۱۴۵	۳/۰
-۷۲	-۳۶	۰/۵	۱۰۹	۳/۵
-۷۲	-۳۶	۰/۵	۷۳	۴/۰
-۷۴	-۳۷	۰/۵	۳۶	۴/۵
-۷۲	-۳۶	۰/۵	۰	۵/۰

$$D = 4.0 \text{ cm}$$

$$L = 10 \text{ m}$$

$$\Delta p = 70 \text{ kPa}$$

$$\Delta p = \frac{KL}{D} \tau_0 \rightarrow \tau_0 = \frac{\Delta p \times D}{KL}$$

$$\tau_0 = \frac{70 \times 10^3 \times 4 \times 10^{-2}}{4 \times 10} = 700 \text{ Pa}$$

$$\nu = 20 \times 10^{-4} \frac{m^2}{s} \quad (7-14) \text{ زیرین } 2$$

$$D = 20 \text{ cm} \quad \rightarrow \quad h = \frac{32 \nu V L}{g D^2} = \frac{32 \times 20 \times 10^{-2} \times 20 \times 10^{-2}}{9.806 \times (20 \times 10^{-2})^2}$$

$$V = 20 \frac{m}{s}$$

$$L = 100 \text{ m} \quad \rightarrow \quad h = 3.33$$

سیالی با سرعت متوسط 0.1 m/s در لوله‌ای صاف به قطر 10 mm جریان دارد. چنانچه لزجت سیال 10^{-3} N.s/m^2 و چگالی آن 800 kg/m^3 باشد، مقدار حداکثر سرعت، ضریب اصطکاک و تنش برشی در فاصله‌ی 2.5 mm از خط مرکزی لوله را محاسبه کنید.

۲۰-۷

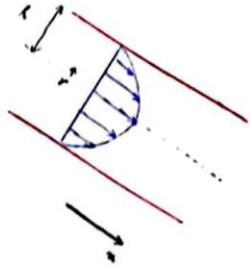
پاسخ:

عدد رینولدز [رابطه‌ی (۷-۱)]، حداکثر سرعت [رابطه‌ی (۷-۸)]، ضریب اصطکاک [رابطه‌ی (۷-۹)] و از آنجا تنش برشی در فاصله‌ی 2.5 mm با استفاده از رابطه‌ی (۷-۷) به صورت زیر به دست می‌آید:

$$Re = \frac{\rho V D}{\mu} = \frac{(800 \text{ kg/m}^3)(0.1 \text{ m/s})(0.010 \text{ m})}{(10^{-2} \text{ Pa.s})} ; \quad Re = 80 < 2100 \quad \text{جریان آرام}$$

$$V_c = 2V = 2(0.1 \text{ m/s}) ; \quad V_c = 0.2 \text{ m/s} ; \quad f = \frac{64}{Re} = \frac{64}{80} ; \quad f = 0.8$$

$$\tau = -\mu \frac{du}{dr} = -\mu \frac{d}{dr} \left\{ V_c \left[1 - \left(\frac{2r}{D} \right)^2 \right] \right\} = \frac{8\mu V_c}{D^2} r ; \quad \tau_{r=2.5 \text{ mm}} = \frac{8(10^{-2} \text{ Pa.s})(0.2 \text{ m/s})}{(0.010 \text{ m})^2} (0.0025 \text{ m}) = 0.4 \text{ Pa}$$

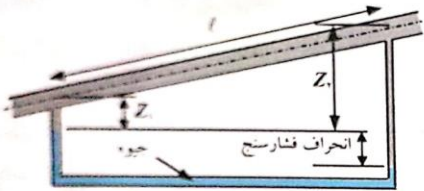
$$\bar{v} = \frac{1}{A} \int v_n dA$$

$$\bar{v} = \frac{1}{2\pi R^2} \int_0^R u_{max} \left[1 - \left[\frac{r}{R} \right]^2 \right] \times 2\pi r dr$$

$$\bar{v} = 2 u_{max} \left[\frac{1}{2} R^4 - \frac{1}{4} R^4 \right] = D \cdot \bar{v} = \frac{u_{max}}{2}$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow \bar{v} = \frac{u_{max}}{2} = \frac{[\Delta p - \gamma \ell \sin \theta] \times D^2}{32 \mu \ell}$$

$$u_{max} = \frac{\gamma \ell \sin \theta D^2}{16 \mu \ell} \times D \times 2R = 0 \Rightarrow u_{max} = \frac{\gamma \sin \theta R^2}{4 \mu}$$

روغن ($SG = 0.8$) در یک لوله به قطر 50 mm و با سرعت 1.2 m/s جریان دارد. چنانچه $Z_1 = 1 \text{ m}$ ، $\ell = 10 \text{ m}$ و $Z_2 = 2 \text{ m}$ و انحراف فشارسنج 0.1 m باشد، جهت جریان در لوله، ضریب اصطکاک f و لزجت روغن را تعیین کنید.

۲۹-۷

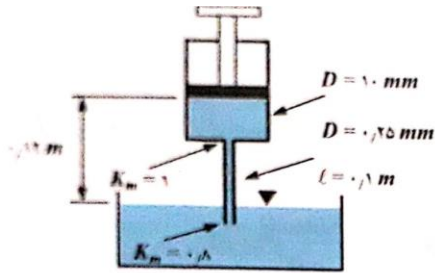
پاسخ:

سطح جیوه در ساقه‌ی راست مانومتر پایین‌تر است و لذا $p_2 > p_1$ است. همچنین، $Z_2 > Z_1$ است. اگر جریان کاملاً توسعه‌یافته در لوله برقرار باشد، مقدار کل انرژی در مقطع (۲) بیش‌تر از مقدار انرژی در مقطع (۱) است و در نتیجه جهت جریان به سمت پایین (از راست به چپ) است. با استفاده از قانون هیدرواستاتیک در مانومتر و رابطه‌ی (۷-۱۰)، ضریب اصطکاک به صورت زیر به دست می‌آید:

$$p_2 + \gamma_{oil}(Z_2 + x) - \gamma_{hg}x - \gamma_{oil}Z_1 = p_1 \quad ; \quad \frac{p_1 - p_2}{\gamma_{oil}} - \Delta Z = \frac{\Delta p}{\gamma_{oil}} - \Delta Z = h_f = x \left(\frac{\gamma_{hg} - \gamma_{oil}}{\gamma_{oil}} \right)$$

$$h_f = x \left(\frac{SG_{hg} - SG_{oil}}{SG_{oil}} \right) = (0.1 \text{ m}) \left[\frac{(13.6) - (0.8)}{(0.8)} \right] \quad ; \quad h_f = 1.59 \text{ m}$$

$$h_f = f \frac{\ell V^2}{D 2g} = 1.59 \text{ m} \quad ; \quad f = h_f \frac{D 2g}{\ell V^2} = (1.59 \text{ m}) \frac{(0.05 \text{ m})^2 (9.81 \text{ m/s}^2)}{(10 \text{ m}) (1.2 \text{ m/s})^2} \quad ; \quad \underline{f = 0.108}$$

۳۲-۷ مایعی با چگالی نسبی $SG = 0.96$ لزجت دینامیکی $\mu = 9.2 \times 10^{-4} \text{ Pa.s}$ و فشار بخار $1.2 \times 10^4 \text{ Pa}$ از مخزنی به داخل سرنگ کشیده می‌شود. مقدار حداکثر دبی برای اینکه در سرنگ خلازایی اتفاق نیفتد، چقدر است؟

پاسخ:

با توجه به شرایط مسأله می‌توان از هد سرعت سطح دو مخزن صرف‌نظر کرد و مقدار فشار مقطع (۱) را فشار آتمسفر (101330 Pa) در نظر گرفت. به علت مکش مایع توسط سرنگ، فشار در مقطع (۲) کاهش می‌یابد. مقدار دبی حداکثر به شرطی به دست می‌آید که در مقطع (۲) خلازایی اتفاق نیفتد، یعنی اینکه فشار تا فشار بخار مایع کاهش یابد. رابطه‌ی هد انرژی [رابطه‌ی (۷-۱۲)] با استفاده از رابطه‌ی (۷-۲۳) برای حجم کنترل شامل آب در مخزن و سرنگ به صورت زیر به دست می‌آید:

$$\frac{p_1}{\gamma} + \frac{V_1^2}{2g} + Z_1 = \frac{p_2}{\gamma} + \frac{V_2^2}{2g} + Z_2 + h_L \quad \left[h_L = \left(f \frac{\ell}{D} + \sum_{i=1}^2 K_{m_i} \right) \frac{V^2}{2g} \right]$$

$$\frac{(101330 \text{ Pa})}{(0.96)(9810 \text{ N/m}^3)} + 0 + 0 = \frac{(1.2 \times 10^4 \text{ Pa})}{(0.96)(9810 \text{ N/m}^3)} + 0 + (0.12 \text{ m}) + \left[f \frac{(0.1 \text{ m})}{(0.00025 \text{ m})} + (0.8) + (1) \right] \frac{V^2}{2(9.81 \text{ m/s}^2)}$$

$$(f + 0.0045)V^2 = 0.459 \quad (1)$$

به علت قطر کم لوله و دبی کم می‌توان انتظار داشت که جریان آرام برقرار است. از رابطه‌ی (۷-۱۵) ضریب اصطکاک برای جریان آرام کاملاً توسعه یافته، مقدار سرعت از رابطه‌ی (۲) و دبی جریان به صورت زیر به دست می‌آید:

$$f = \frac{64}{Re} = \frac{64\mu}{\rho V D} = \frac{64(9.2 \times 10^{-4} \text{ Pa.s})}{(0.96)(1000 \text{ kg/m}^3)V(0.00025 \text{ m})} \quad ; \quad f = \frac{0.245}{V}$$

$$\left(\frac{0.245}{V} + 0.0045 \right) V^2 = 0.459 \quad ; \quad V^2 + 54.44V - 102 = 0 \quad ; \quad V = 1.81 \text{ m/s}$$

$$Q = VA = (1.81 \text{ m/s}) \left[\frac{\pi}{4} (0.00025 \text{ m})^2 \right] \quad ; \quad \underline{Q = 8.89 \times 10^{-8} \text{ m}^3/\text{s}}$$

حال باید کنترل کرد که جریان آرام برقرار است.

$$Re = \frac{\rho V D}{\mu} = \frac{(0.96)(1000 \text{ kg/m}^3)(1.81 \text{ m/s})(0.00025 \text{ m})}{(9.2 \times 10^{-4} \text{ Pa.s})} \quad ; \quad Re = 472 < 2100 \quad \text{جریان آرام}$$

۳۶-۷

در جریان‌های درهم، تأثیر زبری دیواره‌های لوله تابع کدام پارامترها می‌باشد؟

- (۱) تنش برشی و عدد رینولدز و زبری لوله
 (۲) کشش سطحی و تنش برشی و زبری لوله
 (۳) عدد رینولدز و کشش سطحی و زبری دیواره‌ی لوله
 (۴) زبری نسبی دیواره و عدد رینولدز

پاسخ:

گزینه‌ی (۴). شکل (۱-۷) و یا رابطه‌ی (۷-۱۹) برای جریان آشفتگی کاملاً توسعه یافته در لوله صادق است.

۴۱-۷

اگر در جریان آرام و نیز توربولنت در داخل لوله هر دو تنش برشی روی دیواره برابر فرض شود، نسبت گرادیان

فشار جریان آرام به جریان توربولنت کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۰٫۵ (۴) ۰٫۲۵

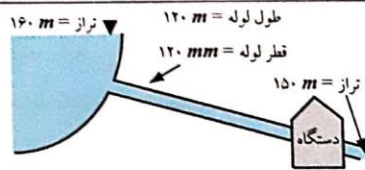
پاسخ:

گزینه‌ی (۱). رابطه‌ی (۷-۵) که برای جریان‌های آرام و آشفتگی کاملاً توسعه یافته صادق است به صورت زیر درمی‌آید:

$$\Delta p = \frac{4\ell}{D} \tau_0 \quad ; \quad \frac{\Delta p}{\ell} = \frac{4\tau_0}{D}$$

اگر برای دو رژیم جریان، تنش برشی دیواره در لوله برابر باشد، نسبت گرادیان فشار برابر ۱ خواهد بود.

۴۸-۷

آب توسط لوله‌ی فولادی با طول ۱۲۰ m و با دبی ۰٫۱۱ m^۳/s از دریاچه‌ای به

سمت پایین دست منتقل می‌شود و در انتهای لوله به صورت جت آزاد خارج می‌شود. بر سر راه لوله وسیله‌ای قرار دارد. با توجه به مشخصات داده شده، آیا این وسیله یک پمپ یا یک توربین است؟ توان وسیله را به دست آورید. از افت‌های موضعی صرف نظر کنید.

پاسخ:

این مسأله‌ی تیب (۱) است. از دبی داده شده، مقدار سرعت $V = Q/A = 9.73 \text{ m/s}$ به دست می‌آید. رابطه‌ی هد انرژی [رابطه‌ی (۷-۱۲)]

برای حجم کنترل شامل آب بین سطح مخزن [مقطع (۱)] و خروجی لوله [مقطع (۲)] با استفاده از رابطه‌ی (۷-۲۳) به صورت زیر درمی‌آید:

$$\frac{p_1}{\gamma} + \frac{V_1^2}{2g} + Z_1 + h_d = \frac{p_2}{\gamma} + \frac{V_2^2}{2g} + Z_2 + h_f \quad ; \quad 0 + 0 + (160 \text{ m}) + h_d = 0 + \frac{V^2}{2g} + (150 \text{ m}) + f \frac{(120 \text{ m}) V^2}{(0.12 \text{ m}) 2g}$$

$$h_d = \frac{V^2}{2g} (1 + 1000f) - 10 \quad (1)$$

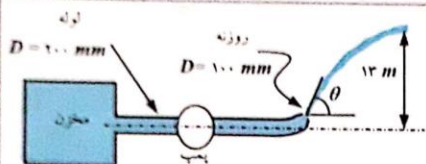
که در آن h_d هد پمپ یا توربین است. مقدار زبری فولادی و مقدار f از شکل (۱-۷) و از آنجا هد پمپ از رابطه‌ی (۱) به صورت زیر به دست می‌آید:

$$\left\{ \begin{aligned} \frac{\varepsilon}{D} &= \frac{(0.045 \text{ mm})}{(120 \text{ mm})} = 0.00038 \\ Re &= \frac{VD}{\nu} = \frac{(9.73 \text{ m/s})(0.12 \text{ m})}{(1.12 \times 10^{-6} \text{ m}^2/\text{s})} = 1.04 \times 10^6 \end{aligned} \right. \quad ; \quad f = 0.016$$

$$h_d = \frac{(9.73 \text{ m/s})^2}{2(9.81 \text{ m/s})} [1 + 1000(0.016)] - 10 \quad ; \quad h_d = 72.03 \text{ m}$$

چون $h_d > 0$ است، این دستگاه یک پمپ است. توان این پمپ به صورت زیر به دست می‌آید:

$$\dot{W}_p = \gamma Q h_p = (9.81 \text{ kN/m}^3) (0.11 \text{ m}^3/\text{s}) (72.03 \text{ m}) \quad ; \quad \dot{W}_p = 77.7 \text{ kW}$$

در یک ماشین آتش‌نشانی، مخزن آبی با فشار 70 kPa وجود دارد. آب از این مخزن توسط لوله‌ای به قطر 200 mm و طول 65 m منتقل شده و در سر راه آن یک پمپ قرار دارد. در خروجی لوله، روزنه‌ای به قطر 100 mm ، جریان آب را با زاویه‌ی 60° پرتاب کرده تا به پنجره‌ای در ارتفاع 13 m بالاتر از تراز خروجی لوله برسد. اگر زیری نسبی لوله 0.0001 باشد، توان پمپ را به دست آورید. فرض کنید که تراز خروجی لوله با مخزن یکی است و از افت‌های موضعی و اصطکاک هوا صرف نظر کنید.

پاسخ:

این مسأله‌ی تیب (۱) است. چون مؤلفه‌ی افقی سرعت خروجی جت ثابت می‌ماند، سرعت جت در نقطه‌ی اوج که به ارتفاع 13 m قرار دارد برابر $V \cos \theta$ است که در آن V سرعت جت خروجی از روزنه است. رابطه‌ی هد انرژی [رابطه‌ی (۷-۱۲)] با صرف نظر کردن از افت انرژی برای حجم کنترل بین مقطع خروجی روزنه [مقطع (۳)] و مقطع اوج جت [مقطع (۴)] به صورت زیر در می‌آید:

$$\frac{p_3}{\gamma} + \frac{V_3^2}{2g} + Z_3 = \frac{p_4}{\gamma} + \frac{V_4^2}{2g} + Z_4 \quad ; \quad 0 + \frac{V_3^2}{2(9.81 \text{ m/s}^2)} + 0 = 0 + \frac{(V_3 \cos 60^\circ)^2}{2(9.81 \text{ m/s}^2)} + 13 \quad ; \quad V_3 = 18.44 \text{ m/s}$$

رابطه‌ی پیوستگی [رابطه‌ی (۳-۱۲)] بین مقطع (۳) و مقطع لوله قبل از روزنه [مقطع (۲)] و از آنجا رابطه‌ی هد انرژی [رابطه‌ی (۷-۱۲)] برای حجم کنترل شامل آب بین مقطع (۲) و مقطع مخزن [مقطع (۱)] با استفاده از رابطه‌ی (۷-۲۳) به صورت زیر در می‌آید:

$$V_2 A_2 = V_3 A_3 \quad ; \quad V_2 = \frac{A_3}{A_2} V_3 = \frac{D_3^2}{D_2^2} V_3 = \frac{(100 \text{ mm})^2}{(200 \text{ mm})^2} (18.44 \text{ m/s}) \quad ; \quad V_2 = 4.61 \text{ m/s}$$

$$\frac{p_1}{\gamma} + \frac{V_1^2}{2g} + Z_1 + h_p = \frac{p_2}{\gamma} + \frac{V_2^2}{2g} + Z_2 + h_f$$

$$\frac{(70000 \text{ Pa})}{(9810 \text{ N/m}^3)} + 0 + 0 + h_p = 0 + \frac{(18.44 \text{ m/s})^2}{2(9.81 \text{ m/s}^2)} + 0 + f \frac{(65 \text{ m})}{(0.2 \text{ m})} \frac{(4.61 \text{ m/s})^2}{2(9.81 \text{ m/s}^2)} \quad ; \quad h_p = 10.20 + 352 f \quad (۱)$$

مقدار f از شکل (۷-۱) و از آنجا هد پمپ از رابطه‌ی (۱) و توان آن به صورت زیر به دست می‌آید.

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{\varepsilon}{D} = 0.0001 \\ Re = \frac{VD}{\nu} = \frac{(4.61 \text{ m/s})(0.2 \text{ m})}{(1.12 \times 10^{-6} \text{ m}^2/\text{s})} = 8.2 \times 10^5 \quad ; \quad f = 0.0137 \quad ; \quad h_p = 10.20 + 352(0.0137) = 15.02 \text{ m} \end{array} \right.$$

$$\dot{W}_p = \gamma Q h_p = (9.81 \text{ kN/m}^3) \left[\frac{\pi}{4} (0.2 \text{ m})^2 (4.61 \text{ m/s}) \right] (15.02 \text{ m}) \quad ; \quad \dot{W}_p = 21.3 \text{ kW}$$

شنب

ارديبهشت

الثلاثاء

١٤٣٨ شعبان

Tuesday

2 May 2017

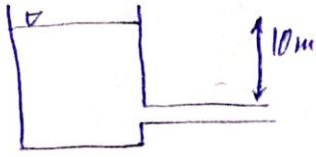
$$h = f \frac{L}{D} \frac{v^2}{2g} \quad / \quad h_t = 1.0 \quad \text{مزرعة (١٧-٩٢)}$$

$$\rightarrow h = \frac{0.02 \times 10 \times v^2}{0.2 \times 2 \times 10} = (1.0 - 40)$$

$$\rightarrow v^2 = 100 \quad \rightarrow \quad v = 10 \frac{m}{s}$$

$$\rightarrow Q = v \cdot A \quad \rightarrow \quad Q = 10 \times \left(\frac{\pi}{4} (0.2)^2 \right) = 0.314$$

$$\rightarrow \dot{W}_t = \gamma Q h_t = 9810 \times 0.314 \times 10 = 30783.6 \approx 31 \text{ Kw}$$

نسبت $V_2 - V_1$

$$\frac{P_0}{\gamma} + z_0 + \frac{V_0^2}{2g} = \frac{P_1}{\gamma} + z_1 + \frac{V_1^2}{2g} + h_L$$

$$0 + 10 + 0 = 0 + 0 + \frac{V_1^2}{2 \times 9.81} + (f \frac{L}{D} + k_m) \times \frac{V_1^2}{2g}$$

$$\frac{V_1^2}{19.62} + (f \times \frac{2.6}{0.026} + 2) \times \frac{V_1^2}{19.62} - 10 = 0 \Rightarrow \frac{V_1^2}{19.62} (1 + 100f + 2) = 10$$

$$\Rightarrow V_1 = \sqrt{\left(\frac{196.2}{100f + 3} \right)}$$

روشن آزمون دقت
فرض کنیم $f = 0.02 \rightarrow V_1 = 6.26 \text{ m/s}$

$$\left\{ \begin{aligned} \epsilon/D &= \frac{0.15 \text{ mm}}{26} = 0.0058 \end{aligned} \right.$$

$$\left\{ \begin{aligned} Re &= \frac{VD}{\nu} = \frac{6.26 \times 0.026}{1.12 \times 10^{-6}} = 1.453 \times 10^5 \rightarrow \text{چون آشفته} \end{aligned} \right.$$

فردار مودی $\leftarrow f = 0.031 \leftarrow$ خطای فرض است \leftarrow فرض دوم

$$f = 0.031 \rightarrow V_1 = 5.671 \text{ m/s}$$

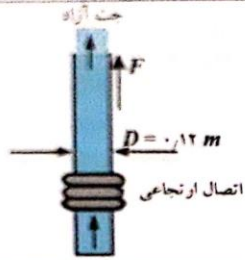
$$\left\{ \begin{aligned} \epsilon/D &= 0.0058 \end{aligned} \right.$$

$$\left\{ \begin{aligned} Re &= \frac{5.671 \times 0.026}{1.12 \times 10^{-6}} = 1.316 \times 10^5 \end{aligned} \right.$$

فردار مودی $\rightarrow f = 0.033$

افتدای کم است
می پذیریم \checkmark

$$Q = AV_1 = \frac{\pi}{4} \times (0.026)^2 \times 5.671 \Rightarrow Q = \underline{\underline{0.003 \text{ m}^3/\text{s}}}$$

آب از انتهای بالای لوله‌ی چدنی قایم به قطر 120 mm به صورت جت آزاد خارج می‌شود. اتصال ارتجاعی نشان داده در شکل نمی‌تواند نیرویی را در جهت قایم تحمل کند ($F=0$). اگر وزن واحد طول لوله 4 N/m باشد، سرعت آب در لوله چقدر باشد تا نیروی عمودی وارد بر اتصال صفر شود؟ از افت موضعی صرف نظر کنید.

پاسخ:

رابطه‌ی اندازه حرکت [رابطه‌ی (۳-۱۸)] در جهت قایم برای حجم کنترل بین مقطع اتصال [مقطع (۱)] و مقطع خروجی لوله [مقطع (۲)] به طول ℓ به صورت زیر درمی‌آید:

$$\sum_{CS} \dot{m} \vec{V} = \sum_{CV} \vec{F} \quad ; \quad 0 = p_1 A_1 + F - W_w - W_{pipe} \quad (1)$$

شتاب در جریان کاملاً توسعه یافته در لوله صفر است. با توجه به اینکه $F=0$ ، $W_w = \gamma A \ell$ و $W_p/\ell = 4 \text{ N/m}$ است، رابطه‌ی (۱) و از آنجا رابطه‌ی هد انرژی [رابطه‌ی (۷-۱۲)] برای همان حجم کنترل با استفاده از رابطه‌ی (۷-۲۳) به صورت زیر درمی‌آید:

$$p_1 \left[\frac{\pi}{4} (0.12 \text{ m})^2 \right] + 0 - \gamma \left[\frac{\pi}{4} (0.12 \text{ m})^2 \right] \ell - 4\ell = 0 \quad ; \quad p_1 = \gamma \ell + 353.7\ell$$

$$\frac{p_1}{\gamma} + \frac{V_1^2}{2g} + Z_1 = \frac{p_2}{\gamma} + \frac{V_2^2}{2g} + Z_2 + h_f \quad ; \quad \frac{p_1}{\gamma} + \frac{V^2}{2g} + 0 = 0 + \frac{V^2}{2g} + \ell + f \frac{\ell}{D} \frac{V^2}{2g}$$

$$\gamma \ell + 353.7\ell = \gamma \ell + f \frac{\ell}{D} \frac{\rho V^2}{2} \quad ; \quad 353.7\ell = f \frac{\ell}{(0.120 \text{ m})} \frac{(1000 \text{ kg/m}^3) V^2}{2} \quad ; \quad V = \sqrt{\frac{0.08489}{f}} \quad (2)$$

این مسأله تیب (۲) است. رابطه‌ی (۲) با روش آزمون و خطا حل می‌شود. مقدار اولیه‌ی f برابر 0.02 انتخاب می‌شود. رابطه‌ی (۲) و از آنجا مقدار زبری لوله‌ی چدنی و مقدار f از شکل (۷-۱) به صورت زیر درمی‌آید:

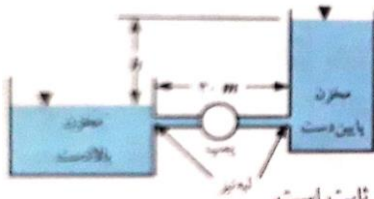
$$V = \sqrt{\frac{0.08489}{(0.02)}} = 2.06 \text{ m/s} \quad ; \quad \begin{cases} \frac{\varepsilon}{D} = \frac{(0.26 \text{ mm})}{(120 \text{ mm})} = 0.002 \\ Re = \frac{VD}{\nu} = \frac{(2.06 \text{ m/s})(0.12 \text{ m})}{(1.12 \times 10^{-6} \text{ m}^2/\text{s})} = 2.2 \times 10^5 \end{cases} \quad ; \quad f = 0.025$$

بار دیگر آزمون و خطا با این مقدار f به صورت زیر تکرار می‌گردد (مقدار زبری نسبی برابر حالت قبلی است):

$$V = \sqrt{\frac{0.08489}{(0.025)}} = 1.84 \text{ m/s} \quad ; \quad Re = \frac{(1.88 \text{ m/s})(0.12 \text{ m})}{(1.12 \times 10^{-6} \text{ m}^2/\text{s})} = 2.0 \times 10^5 \quad ; \quad f = 0.024$$

لذا این مقدار f صحیح است و سرعت جریان برابر $V = 1.84 \text{ m/s}$ است.

آب توسط پمپی از مخزن پایین دست به مخزن بالادست منتقل می شود. رابطه‌ی بین هد و دبی پمپ به صورت زیر داده شده است:

$$h_p = 50 \left(1 - \frac{Q^2}{4} \right)$$

قطر لوله 0.9 m است و سطح آب در دو مخزن در ابتدا یکی است ($h=0$). اگر سطح مقطع مخزن پایین دست 100 m^2 باشد، چه مدت زمانی طول می کشد تا اختلاف سطح آب در دو مخزن $h=40 \text{ m}$ شود؟ فرض کنید که ضریب اصطکاک $f=0.015$ است و سطح آب در مخزن بالادست ثابت است.

پاسخ:

ضریب افت برای ورودی لوله از شکل (۷-۱۵)، 0.5 و برای خروجی لوله از شکل (۷-۱۸)، 1.0 است. با فرض اینکه جریان شبه ماندگار است (تغییرات سطح آب بسیار کند است)، رابطه‌ی هد انرژی [رابطه‌ی (۷-۱۲)] برای حجم کنترل شامل آب بین سطح دو مخزن با استفاده از رابطه‌ی (۷-۲۳) به صورت زیر درمی آید:

$$\frac{P_1}{\gamma} + \frac{V_1^2}{2g} + Z_1 + h_p = \frac{P_2}{\gamma} + \frac{V_2^2}{2g} + Z_2 + \left(f \frac{L}{D} + \sum K_m \right) \frac{V^2}{2g}$$

$$0 + 0 + 0 + h_p = 0 + 0 + h + \left[(0.015) \frac{(30 \text{ m})}{(0.9 \text{ m})} + (0.5) + (1) \right] \frac{V^2}{2g}$$

$$h_p = h + \frac{V^2}{g} = h + \frac{Q^2}{gA^2} = h + \frac{Q^2}{(9.81 \text{ m/s}^2) \left[\pi (0.9 \text{ m})^2 / 4 \right]^2} = h + \frac{Q^2}{3.97} \quad (1)$$

با در نظر گرفتن رابطه‌ی داده شده در صورت مساله، رابطه‌ی (۱) به صورت زیر درمی آید:

$$h + \frac{Q^2}{3.97} = 50 \left(1 - \frac{Q^2}{4} \right) \quad ; \quad \sqrt{50-h} = 3.571Q \quad (2)$$

حال رابطه‌ی پیوستگی [رابطه‌ی (۳-۱۲)] برای جریان شبه ماندگار برای مخزن پایین دست به صورت زیر درمی آید:

$$Q = A_{tank} \frac{dh}{dt} = 100 \frac{dh}{dt} \quad (3)$$

با جایگزینی رابطه‌ی (۳) در رابطه‌ی (۲) خواهیم داشت:

$$\sqrt{50-h} = 3.571 \left(100 \frac{dh}{dt} \right) \quad ; \quad dt = 357.1 (50-h)^{-1/2} dh \quad ; \quad t = -714.2 \sqrt{50-h} + C$$

باتوجه به اینکه در ابتدا ($t=0$) ارتفاع $h=0$ است، رابطه‌ی فوق به صورت زیر درمی آید:

$$0 = -714.2 \sqrt{50-0} + C \quad ; \quad C = 714.2 \sqrt{50} \quad ; \quad t = 714.2 \left(\sqrt{50} - \sqrt{50-h} \right) = 714.2 \left[\sqrt{50} - \sqrt{50-(40 \text{ m})} \right]$$

$$t = 2792 \text{ s}$$

$$\frac{P_1}{\gamma} + \frac{V_1^2}{2g} + z_1 = \frac{P_2}{\gamma} + \frac{V_2^2}{2g} + z_2 + h_L \quad (V_1 = V_2)$$

$$\rightarrow 0 + 0 + 10 = 0 + 0 + 0 + h_L$$

$$\rightarrow h_L = 10 = \left(f \frac{L}{D} + \sum K_m \right) \frac{V^2}{2g} \rightarrow V = 0,456$$

$$\rightarrow 10 = h_f + h_m$$

$$\rightarrow 10 = \left(f \frac{L}{D} + \sum K_m \right) \frac{V^2}{2g}$$

$$\rightarrow 10 - \sum K_m \left(\frac{V^2}{2g} \right) = \left(f \frac{L}{D} \right) \frac{V^2}{2g} = h_f$$

$$\rightarrow h_f = 10 - 0,10 = 9,9V \approx 10$$

$$Q = C_V Q_{ideal} = C_V A_T \sqrt{\frac{\gamma(P_1 - P_2)}{\rho(1 - \beta^4)}} = 0,91 \times \pi (0,02)^2 \sqrt{\frac{1 \times 10^3}{1,3(1 - (\frac{1}{5})^4)}} \quad 100 - V$$

$$Q = 1,34 \times 10^{-3} = 1,34 \frac{L}{s}$$

$$Q = VA \quad 1,34 \times 10^{-3} = V \times \frac{\pi}{4} (0,02)^2 \rightarrow V = 1,11 \frac{m}{s}$$